ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2022/500 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 25ης Μαρτίου 2022

με την οποία η στρατιωτική επίθεση της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας ορίζεται ως έκτακτο συμβάν που προκαλεί σημαντική διατάραξη των αγορών

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1139 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 2021, για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1004 ([1]), και ιδίως το άρθρο 26 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Η στρατιωτική επίθεση της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας στις 24 Φεβρουαρίου 2022 επηρεάζει τους φορείς εκμετάλλευσης στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας στην Ένωση. Η διατάραξη των εμπορικών ροών βασικών προϊόντων για τον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας από τη Ρωσία και την Ουκρανία, προκάλεσε αιφνίδια αύξηση των τιμών βασικών συντελεστών παραγωγής, όπως η ενέργεια και οι πρώτες ύλες. Το εμπόριο μεταξύ της Ουκρανίας και της Ένωσης επηρεάζεται επίσης σοβαρά από τη μη διαθεσιμότητα των μεταφορών, διότι οι ουκρανικοί αερολιμένες επλήγησαν από τη ρωσική επίθεση και όλες οι εμπορικές ναυτιλιακές δραστηριότητες σε ουκρανικούς λιμένες έχουν ανασταλεί. Η κρίση αυτή είναι πιθανόν να έχει σοβαρές επιπτώσεις στον εφοδιασμό της Ένωσης με σιτηρά, φυτικά έλαια και λευκά ψάρια από την Ουκρανία και τη Ρωσία, με αποτέλεσμα να σημειωθεί σημαντική αύξηση στις τιμές των ιχθυοτροφών, επιπλέον των ήδη διογκούμενων τιμών ενέργειας ή της έλλειψης βασικών πρώτων υλών. Μέρος του στόλου της Ένωσης έχει παύσει τις αλιευτικές του δραστηριότητες λόγω της μείωσης της κερδοφορίας από αυτές και της αδυναμίας αντιστάθμισης της αύξησης του κόστους των εισροών. Τα αλιευτικά σκάφη που δραστηριοποιούνται στον Εύξεινο Πόντο αντιμετωπίζουν επίσης την απειλή πιθανών στρατιωτικών δραστηριοτήτων, με αποτέλεσμα την προληπτική αναστολή της δραστηριότητάς τους. Ο συνδυασμένος αντίκτυπος αυτών των αυξήσεων του κόστους και των ελλείψεων γίνεται επίσης αισθητός στους τομείς της ιχθυοκαλλιέργειας και της μεταποίησης. Υπάρχει, συνεπώς σημαντική διατάραξη της αγοράς λόγω των σημαντικών αυξήσεων του κόστους και των διαταραχών του εμπορίου, γεγονός που καθιστά αναγκαία την ανάληψη αποτελεσματικής και αποδοτικής δράσης.

(2) Σύμφωνα με το άρθρο 26 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1139, υπό τις συνθήκες αυτές, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας (ΕΤΘΑΥ) μπορεί να στηρίζει την αποζημίωση για ορισμένες δαπάνες που δεν είναι κατά τα άλλα επιλέξιμες για την εν λόγω αποζημίωση, για τις επιχειρήσεις στους τομείς της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας για διαφυγόν εισόδημα ή πρόσθετο κόστος, και για τις αναγνωρισμένες οργανώσεις παραγωγών και τις ενώσεις οργανώσεων παραγωγών που αποθεματοποιούν τα αλιευτικά προϊόντα σύμφωνα με τα άρθρα 30 και 31 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1379/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([2]).

(3) Σύμφωνα με το άρθρο 26 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1139, το ειδικό καθεστώς στήριξης σε περίπτωση σημαντικής διατάραξης των αγορών, περιορίζεται στον ειδικό στόχο της προώθησης της εμπορίας, της ποιότητας και της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, καθώς και της μεταποίησης των εν λόγω προϊόντων. Σύμφωνα με το εν λόγω άρθρο 26 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο, το καθεστώς στήριξης εφαρμόζεται μόνον εφόσον η Επιτροπή έχει ορίσει ότι συντρέχει έκτακτο συμβάν, που προκαλεί την εν λόγω διαταραχή.

(4) Ως εκ τούτου, είναι σκόπιμο να οριστεί η στρατιωτική επίθεση της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας ως έκτακτο συμβάν που προκαλεί σημαντική διατάραξη των αγορών.

([1]) ΕΕ L 247 της 13.7.2021, σ. 1.

([2]) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1379/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, για την κοινή οργάνωση των αγορών των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, την τροποποίηση των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1184/2006 και (ΕΚ) αριθ. 1224/2009 και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 104/2000 του Συμβουλίου (ΕΕ L 354 της 28.12.2013, σ. 1).

(5) Σύμφωνα με το άρθρο 39 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1139, αντιστάθμιση για πρόσθετο κόστος ή διαφυγόν εισόδημα και τυχόν άλλη αντιστάθμιση που προβλέπονται στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού χορηγούνται σε οποιαδήποτε από τις μορφές που αναφέρονται στο άρθρο 53 παράγραφος 1 στοιχεία β) έως ε) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([3]). Οι μεθοδολογίες που θεσπίζουν τα κράτη μέλη για τον σκοπό αυτό πρέπει να συμμορφώνονται με το άρθρο 53 παράγραφος 3 του εν λόγω κανονισμού

(6) Σύμφωνα με το άρθρο 63 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060, μια δαπάνη είναι επιλέξιμη για συνεισφορά από το ΕΤΘΑΥ εάν έχει πραγματοποιηθεί από δικαιούχο και έχει πληρωθεί για την υλοποίηση πράξεων κατά το διάστημα από την ημερομηνία υποβολής του προγράμματος του ΕΤΘΑΥ από το κράτος μέλος στην Επιτροπή ή από την 1η Ιανουαρίου 2021, αναλόγως του ποια ημερομηνία προηγείται, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2029. Ωστόσο, οι δαπάνες που πραγματοποιούνται ως αποτέλεσμα της διατάραξης των αγορών λόγω του έκτακτου συμβάντος, του οποίου η επέλευση ορίζεται με την παρούσα απόφαση, θα πρέπει να είναι επιλέξιμες για στήριξη βάσει του άρθρου 26 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1139 από τις 24 Φεβρουαρίου 2022, ημερομηνία έναρξης της στρατιωτικής επίθεσης της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας. Όσον αφορά την πραγματοποίηση δαπανών, δεδομένου ότι οι επιπτώσεις της διατάραξης των αγορών είναι πιθανό να επηρεάσουν τις επιχειρήσεις στους τομείς της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας επί αρκετούς μήνες, οι δαπάνες θα πρέπει να είναι επιλέξιμες εφόσον έχουν πραγματοποιηθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2022.

(7) Δεδομένης της ανάγκης για ταχεία υλοποίηση της στήριξης που αναφέρεται στο άρθρο 26 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1139, η παρούσα απόφαση θα πρέπει να αρχίσει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής της.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Για τους σκοπούς του άρθρου 26 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1139, η στρατιωτική επίθεση της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας από τις 24 Φεβρουαρίου 2022 θεωρείται έκτακτο συμβάν που προκαλεί σημαντική διατάραξη των αγορών.

Άρθρο 2

Οι δαπάνες των οποίων η στήριξη επιτρέπεται βάσει της παρούσας απόφασης, είναι επιλέξιμες εφόσον έχουν πραγματοποιηθεί μεταξύ της 24ης Φεβρουαρίου και της 31ης Δεκεμβρίου 2022 και έχουν καταβληθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2029.

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Βρυξέλλες, 25 Μαρτίου 2022.

Για την Επιτροπή
Η Πρόεδρος
Ursula VON DER LEYEN

([3]) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων (ΕΕ L 231 της 30.6.2021, σ. 159).